

Winther: Jeg seer ikke, at der ved det, som det ærede Medlem yderligere oplæste, gjøres den allermindste Forandring. Min Grund til at fremhæve det, jeg oplæste, var netop, at jeg vilde fremhæve det imod dem, der raabte paa Eiendommens Helligheds Krænkelse, naar man overhovedet rørte ved Fæstevæsenet og tog en Deel for Staten ved Fæstevæsenets Opløsning. Dernæst maa den ærede sidste Daler tillige lægge Mærke til, at jeg ogsaa citerede et andet Sted af samme meget ærede Forfatter, hvor det siges, at Landboforholdene ikke ordne sig alene efter almindelige Meisbegreber, og hvad derefter følger, er dette, at de politiske Forhold overalt komme til at gjøre en Afvigelse deri nødvendig. Naar man sammenholder disse 2 Citater, tror jeg, at jeg rolig kan være bekjendt, at det ærede Medlem har oplæst det, som jeg igaar ikke læste ud.

H. C. D. Müller: Jeg glemte før at omtale Forslaget under Nr. 2. Der er skeet flere Angreb paa det, blandt andet har man sagt, at det bryder de bestaaende Contracter. Jeg kan ikke rigtig forstaae, at det kan være Tilfældet, det kan i ethvert Fald ikke bryde bestaaende Contractforhold, thi man maa vel huske paa, at baade Forordningen af 8de Juni 1787 og Loven af 19de Februar 1861 og flere andre Bestemmelser give i det nuværende Contractforhold Fæsteren Ret til at frasige sig Fæstet; Godseieren kan ikke berove Fæsteren Fæstet, men denne kan frasige sig det. Hvis vi altsaa vedtage denne Lov uforandret, saa vilde man i grunden forandre Fæsternes Forhold, og ved at vedtage dette Endringsforslag retablerer man egentlig det samme Forhold, som der nu er, baade naar Fæsteren frasiger sig Fæstet og naar han døer. At vi alligevel ikke have villet retablere det ganske fuldstændig, ligger i de samme Hensyn, som flere Medlemmer have gjort gjældende, at vi være ængstelige for at skulle modvirke frivillige Salg, og derfor ere vi blevne staaende ved Tredindstyveaarssalderen; men enten Godseieren seer Leven blive anvendt ved Mandens Død eller ved hans Fravigelse af Fæstet, forekommer os i Realiteten ikke at gjøre nogen Forandring. Dernæst ere vi overbeviste om, at

man ved Forslaget ikke røkker ved bestaaende Contractforhold. Den anden Bemærkning, jeg her endnu vilde tillade mig, gjælder det ærede Medlem for Svov Amtis 4de Valgfreds (Holstein). Han udtalte sin Forbauselse over, hvad jeg da egentlig vilde; naar jeg var bange for Forpagtninger paa saa Aar. Jeg svarer med min Forbauselse over, at han ikke har forstaaet, at jeg har villet og vil det samme, som saa mange Andre i mange Aar have villet; jeg vil fremfor noget Andet Selveiendom, saadan Selveiendom, som Eieren bruger. Og dernæst er der jo en anden Form for Brugten af Jord, som jeg særdeles gjerne vil have reguleret, nemlig Forpagtninger paa 50 Aar. Naar de blive regulerede, som der jo alt er forelagt et Lovforslag om, skal jeg ikke have Noget imod at stemme for en saadan Brug af Jorden. Korte Forpagtninger derimod erkjender jeg vel kunne være en Nødvendighed, naar vi nu engang ved flere Skridt ere komne ind i en Stilling, hvor vi ikke kunne komme fra dem; men jeg vil ikke være med til at gjøre Noget, hvorved de blive fremmede med Hensyn til mindre Eiendomme; jeg vil saameget mindre være med dertil i dette Dieblisk, som jeg, saavidt min juridiske Kundskab strækker, tror, at vor Lovgivning, baade om de store og om de smaa Forpagtninger, er meget mangelfuld, og at der paa mange Punkter slet ikke eksisterer Noget at gaae efter undtagen et almindeligt Eksempel. Men dernæst skal jeg bemærke, at, fordi man faktisk finder sig i Noget, derfor er det ikke sagt, at man anseer det for det egentlig Rigtige, og saaledes skal jeg ogsaa for mit Vedkommende finde mig i, at man bortforpagter Jorden paa kort Maalet, men jeg skal aldrig i mine Betragtninger, hvor jeg saa kommer til at gjøre dem gjældende — her i Salen eller udenfor den — opgive den Mening, at Staten har en vis Højhedsret over al Jordbrug i Landet. Men iøvrigt skal jeg ikke blive længere ved dette Spørgsmaal, da det ærede Medlem for Svov Amtis 4de Valgfreds (Holstein) vistnok ogsaa føler, at det ligger meget nærmere ved §§ 8 og 9. Jeg skal saameget mindre gjøre det i dette Dieblisk, da jeg har den Være at være Medforslagsstiller med den